

Prædiken til 4. søndag efter Trinitatis

Luk. 6, 36-42

'Se mig i øjnene og så skal jeg fortælle dig, hvordan du har det'. Hvis du altså kan se mig i øjnene! – for måske kan du ikke engang se dig selv i øjnene, og så er der i hvert fald noget, der er helt galt. Øjet er sjælens spejl. Det afslører alt. Øjnene afslører, om vi sover, eller om vi er vågne, de afslører vores største glæde og vores største sorg. Jeg har holdt begravelser, hvor den allernærmeste familie sad med solbriller på fra start til slut. Som om de havde noget at skjule. Tænk på, hvordan det føles, når man taler med én, der ikke tager solbrillerne af. Så kommer man på afstand, og man ved ikke helt, hvem der gemmer sig inde bagved. Og det kan jo være meget bekvemt, hvis man ikke vil stå frem, fordi man ikke vil afsløres.

Men her er vi allerede gået alt for vidt i forhold til det, der skete mellem kong David, og hærføreren Urias og hans kone Batseba. For kong David er så blind for sine egne fejl og overtrædelser, at han slet ikke behøver solbriller for at gemme sig for verden. Han kan slet ikke se sig selv udefra. For hvad er problemet i at forføre Batseba og gøre hende gravid, samtidig med at hendes mand, Urias anbringes som kanonføde i hærens allerførreste geled? Det kunne David ikke se, når

det handlede om ham selv. Og derfor sendte Gud i sin vrede profeten Natan for at fortælle David en lignelse, der skulle åbne hans øjne. Men David befinder sig i sin egen blinde vinkel og kan slet ikke se sig selv. Han kan ikke se, at lignelsen er et billede på ham selv, og den situation han selv står i. Manden, der stjal lammet fra den fattige, er David, der stjal Batseba fra Urias. Så klart kan det siges. Men David ser det ikke. Han hidser sig i stedet op og kræver, at retfærdigheden må ske fyldest: dødsstraf over den rige mand og en firedobbelt erstatning til den fattige mand. Mindre kan ikke gøre det, når et menneske forgriber sig på den måde på et andet menneskes ejendom. Det er først, da Natan siger ordene: "Du er manden", at David forstår, hvad det hele handler om. Eller gør han? Det hører vi faktisk ikke, men det vi ser, er hvor absurd det er. David er totalt blind for sin egen kæmpesynd, og alt for seende over for det uretfærdige i en anden mands mindre tyveri af et lam. Og her opdager vi, hvor stor forskellen er på en splint og en bjælke. Det er helt 'ude af proportioner', som vi siger. I Davids voldsomme reaktion kan vi høre, hvor skingert det lyder, når man ikke lægger mærke til bjælken i sit eget øje,

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

fordi man er ved at gå til af forargelse over splinten i sin brors øje. Og så krummer vi tæer.

Så her kunne Jesus jo passende komme ind i billedet og spørge ham: ”hvorfør ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?” Ja, hvorfor mon? Måske fordi det er det allerletteste at få øje på andres fejltrin og påpege dem, mens vi glemmer os selv. Men her glemmer vi, at vores dom over andre altid samtidigt er en dom over os selv.

Som barn kunne man tit høre nogen, der råbte hen over skolegården: ’det man siger, er man selv, for det står i Aktuelt’. Det var altid et godt svar, hvis man ikke lige vidste, hvad man ellers skulle svare igen, når replikkerne fløj hurtigt gennem luften. Og, når vi tænker over det, ligger der en sandhed i ordene. For det er det, vi siger og det vi gør overfor andre, som gør os til dem, vi er. Hvis vi taler ondt om andre, er det jo os selv, der er de onde. Og hvis vi er tilgivende over for andre, er vi også selv de tilgivne. Det mål vi måler med skal vi selv måles med.

Jeg hørte engang om en kvinde, der havde været nødt til at tilgive sin voldsmand. Han var syg og kunne ikke gøre for det. Hun måtte tilgive ham, for hun ønskede ikke, at han skulle leve videre og for altid være plaget af det, han havde gjort. Derfor måtte hun tilgive ham. Hun må have følt det som en lettelse og en befrielse at få det sagt, for på den måde blev hun også selv befriet, og løst fra det dårlige bånd, der pludseligt bandt hende til et menneske, hun ikke kendte. På den måde er der noget frisættende ved at tilgive

andre, som gør, at man også føler sig tilgivet og frigjort. På samme måde er vores domme over andre også med til at låse os selv fast, så vi altid også samtidigt dømmes os selv. Vores ord er som en boomerang, der kastes ud og vender tilbage og peger på os selv med samme styrke. Hvis vi sætter andre fri, bliver vi selv sat fri. Og hvis vi binder andre med vores dårlige ord, så hænger vi selv på den. Derfor er din tilgivelse din tilgivelse og din dom din dom. Så kan det vist ikke siges mere koncentreret.

Men er det så sådan, at der er en ligefrem sammenhæng mellem dit forhold til din næste og dit forhold til Gud, sådan at du selv er tilgivet i samme grad, som du kan tilgive andre? Det er jo klart, at ingen af os kan gå rundt og synde og bedrage og bagtale hele byen, uden at det betyder noget i forhold til Gud. Gud sendte sin profet Natan til David, fordi han var vred. For David kunne ikke se sig selv. Og Gud er også med os i vores forhold til næsten, og generelt i vores måde at være i verden på. Vores tro og vores forhold til Gud, vil altid være noget etisk, der handler om, hvordan vi skal være i verden.

Gudstjeneste er selvfølgelig noget, vi holder her i kirken om søndagen, hvor vi samles om at høre Guds ord talt til os. Men den egentlige gudstjeneste er, som jeg ser evangeliet, noget vi er, når vi bestræber os på at gå Guds ærinde i verden, derude hvor vi hver især lever vores liv med hinanden. Derude, hvor vi lever med alle de problemer, og udfordringer, sorger og glæder, som møder os på vores vej. Her skal vi hver dag være en gudstjeneste for hinanden. Derfor er det også her, vi kommer til at møde den udfor-

dring, det er at få bjælken ud af vores eget øje, så vi kan hjælpe vores næste med splinten. Evangeliet fortæller os, at vi aldrig står der alene med bjælken. Der er én, der hjælper os med bjælken. Gud sendte Natan til David, og han sendte sin søn til os, for at vi igen skulle kunne tåle at se os selv og kende os selv, som vi er, med alt hvad det indebærer af forsider og bagsider. For her er intet skjult, som ikke tåler dagens lys, og intet som ikke tåler at blive åbenbaret. Intet der ikke tåler at komme for en dag. Her er intet så skammeligt og utilgiveligt, at det kan vælte Guds store barmhjertighed fra tronen. ’Guds nåde vil høste, hvad den sår, den vil ikke nøjes med mindre’. Og det gælder også der, hvor vi ikke selv kan være de første til at komme andre i møde med vores tilgivelse. For i os alle har Gud nedlagt en kerne af noget meget værdifuldt, som skal spire og vokse frem og blive til noget smukt og godt i ethvert menneske. Det er det, vi glemmer, når vi enten går i stå ved splinten hos vores næste eller helt har opgivet at tage livet med bjælken i vores eget øje. Derfor skal det også forkyndes søndag efter søndag her i kirken, at evangeliet fortæller os, at vores synder er forladt i mødet med Guds barmhjertighed. I Jesu navn. Amen.

Esbern Gaur Vernersen
Majbølle-Vignæs

Salmer:
3, 276, 695, 772